

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันธุรกิจการค้าระหว่างประเทศได้ทวีความสำคัญ และมีการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้นส่งผลให้ประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2549 ร้อยละ 5.6 (สมชาย ชิวเกรียงไกร, 2549 :1) ผลดังกล่าวทำให้ประเทศต่างๆ ต้องการดึงต่างประเทศเข้ามาลงทุน ในประเทศของตนมากขึ้น สำหรับเหตุผลที่นักลงทุนสนใจลงทุนในต่างประเทศมีหลายประการ เช่น ต้องการขยายตลาดในประเทศที่ต้องการเข้าไปลงทุน การเข้าไปลงทุนมีบรรยากาศการลงทุนที่ดี ต้องการย้ายฐานไปประเทศที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า โดยต้องการหาแหล่งวัตถุดิบหรือแรงงานในประเทศนั้นๆ นโยบายของรัฐบาลประเทศนั้นต้องมีความต่อเนื่อง การได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุนของประเทศนั้น ส่วนประเด็นที่ต้องการการสนับสนุนจากรัฐที่มีการกล่าวถึงมากที่สุด คือมาตรการด้านภาษีและการเงิน โดยเฉพาะการขอให้ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือกำไรจากการลงทุนในต่างประเทศ การลดภาษีนำเข้า การจัดหาแหล่งเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำและการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้สะดวกขึ้น อย่างไรก็ตามนักลงทุนไทยส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 88 มีความสนใจและ/หรือกำลังตัดสินใจลงทุนในต่างประเทศ (ฝ่ายวิจัยธนาคารกรุงเทพมหาชนจำกัด, 2549:1) เมื่อพิจารณาประเทศทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากประเทศจีนแล้ว ประเทศเวียดนามเป็นอีกประเทศหนึ่งที่นักลงทุนไทยสนใจลงทุนมากที่สุด เนื่องจากเวียดนามมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่รวดเร็ว ประกอบกับรัฐบาลของเวียดนามเร่งปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ขนพื้นฐานต่างๆ อาทิ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบไฟฟ้า และทำเรื่อน้ำลึกเป็นต้น เพื่อรองรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้นยิ่งกว่านั้นรัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการลงทุนจากต่างประเทศ มีการดำเนินมาตรการ หลายประการในการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนพร้อมทั้งรับฟัง และช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ขณะที่การเมืองมีเสถียรภาพมั่นคงและเป็นเอกภาพ นอกจากนี้ผลจากการที่ประเทศเวียดนามได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก(World Trade Organization : WTO)เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2550 นี้ ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงในการลดภาษีนำเข้าสินค้าจำนวน 3,800 รายการ จากทั้งหมด 10,600 รายการซึ่งการเป็นสมาชิก WTO ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ และเปิดโอกาสให้ประเทศเวียดนามเข้าถึงตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น หากมองถึงความเสี่ยงเวียดนามอยู่ลำดับที่ 7 ในขณะที่ไทยมีความเสี่ยงอยู่ในอันดับที่ 9 (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย, 2550 : 4)

ปัจจุบันรัฐบาลเวียดนามมีการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักลงทุนมีการรับประกันว่าจะไม่ยึดกิจการเป็นของรัฐตลอดระยะเวลาการลงทุน และจะให้การปฏิบัติแก่นักลงทุน

อย่างสมเหตุผล นอกจากนี้รัฐบาลได้แก้ไขกฎหมายใหม่เพื่ออนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในลักษณะบริษัทร่วมหุ้น (Joint Stock Company) ห้างหุ้นส่วน (Partnership) บริษัทเอกชน (Private Enterprise) และการควบรวมกิจการ (Merger and Acquisition) ได้จากเดิมที่มีเพียง 3 รูปแบบคือ การทำสัญญาร่วมทุน กิจการร่วมทุน และการลงทุนเองทั้งหมด ไม่นับรวมการทำสัญญากับภาครัฐและการตั้งสาขา หรือสำนักงานตัวแทนในเวียดนาม รวมทั้งยกเลิกเงื่อนไขที่ห้ามนักลงทุนต่างชาติถือหุ้นในบริษัทท้องถิ่นเกินร้อยละ 30 อีกด้วย จากปัจจัยต่างๆ รวมทั้งปัจจัยทางด้านภาษี เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้สำหรับผู้รับเหมาต่างชาติ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีการบริโภคพิเศษ ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากรนำเข้าและส่งออก ภาษีใบอนุญาต ภาษีการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ค่าธรรมเนียมการใช้ที่ดินเป็นต้น ดึงดูดให้นักลงทุนชาวไทยและชาวต่างชาติต้องการเข้าไปลงทุน โดยไทยลงทุนในเวียดนามมากเป็นอันดับ 2 (ช่อแก้ว ประสงค์สม, 2550 : 41) ของอาเซียนในอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยว โรงแรม เคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมด้านการเกษตร ดังนั้นผู้ต้องการลงทุนควรให้ความสนใจในมาตรการทางด้านภาษี ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเข้าไปลงทุนที่ประเทศเวียดนามเพื่อให้ธุรกิจมีต้นทุนที่ต่ำกำไรสูงและมีการเสียภาษีที่ประหยัดที่สุด ตลอดจนการใช้สิทธิประโยชน์ในทางภาษี การได้รับสิทธิยกเว้นทางภาษีการจ้างแรงงานซึ่งเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จะต้องเสียภาษีให้กับรัฐบาลเวียดนามตามอัตราที่กำหนด นอกจากนี้มีการยกเว้นภาษีศุลกากรนำเข้าและส่งออกสำหรับสินค้าบางราย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษา มาตรการด้านภาษีเพื่อมุ่งใจการตัดสินใจลงทุนในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อเป็นข้อมูลที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการและนักลงทุนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ต้องการเข้าไปลงทุนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษา มาตรการด้านภาษีเพื่อมุ่งใจการตัดสินใจลงทุนในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาถึงรูปแบบการลงทุนของต่างชาติ สิทธิประโยชน์ทางภาษี รวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องในการลงทุนในประเทศเวียดนาม เพื่อเป็นแนวทางในการเปิดโอกาส ให้ชาวต่างชาติตัดสินใจเข้าไปลงทุนในประเทศเวียดนาม

1.3.2 วิธีการศึกษา

1.3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับด้านต่างประเทศ จำนวน 5 ราย คือ Red Bull Viet Nam Company Limited, ธนาคารกรุงเทพ (มหาชน) จำกัด TAY NINH TAIIOCA VAN MINH AB Manufacturing & Trading Company Limited และ บริษัท Loxley จำกัด (มหาชน) กลุ่มที่ 2 เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 3 ราย คือ เจ้าหน้าที่กรมการค้าต่างประเทศ เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการลงทุน และเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เพื่อทราบถึงแนวปฏิบัติทางภาษีที่มุ่งใจการลงทุนในประเทศเวียดนามตลอด จนปัญหาที่เกิดขึ้นของธุรกิจ

1.3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เก็บรวบรวมข้อมูลจาก เอกสารวิชาการ ซึ่งได้มาจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมส่งเสริมการลงทุน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศกระทรวงการต่างประเทศ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย กรมการค้าต่างประเทศ หนังสือ ตำราทางวิชาการ และวารสารที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในประเทศเวียดนาม

1.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีของประเทศเวียดนามเปรียบเทียบกับ สิทธิประโยชน์ทางภาษีของประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงประเด็นมาตรการภาษีที่มุ่งใจ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงโครงสร้างต่างๆ ทางด้านภาษี และสิทธิประโยชน์สำหรับนักลงทุนทั่วไปที่ต้องการไปลงทุนในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
2. เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจทั่วไปที่จะศึกษาแนวทางในการเข้าไปลงทุนในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

1.5 นิยามศัพท์

มาตรการด้านภาษี หมายถึง หลักการ กฎเกณฑ์ วิธีการ แนวทางปฏิบัติในทางภาษีอากรที่นักลงทุนทั้งคนในประเทศและคนต่างประเทศที่เข้าไปลงทุนต้องถือปฏิบัติ

มุ่งใจในการตัดสินใจ หมายถึง มูลเหตุที่ดึงดูดความสนใจ ซึ่งมูลเหตุดังกล่าวมีผลต่อการกระทำ อย่างใดอย่างหนึ่ง

ลงทุน หมายถึง การทำกิจกรรมด้านธุรกิจ ซึ่งหวังผลตอบแทนในภายหน้า